Biuletyn
Polonistyczny

27.03.2018
Data wydarzenia: 07.11.2018 g.09:00 - 09.11.2018 g.14:00

Idealizacja gór: przyroda, człowiek, kultura / Międzynarodowa konferencja

Typ wydarzenia: Konferencja
Organizatorzy: Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie, Uniwersytet Wrocławski
Grupy docelowe: Doktoranci, Samodzielni Pracownicy Naukowi, Dydaktycy, Doktorzy

---

W imieniu Organizatorów VI edycji konferencji z cyklu „Góry-Literatura-Kultura” mamy zaszczyt zaprosić Państwa do wzięcia udziału w tegorocznym spotkaniu, które poświęcone będzie zagadnieniu idealizacji gór w kontekście historycznym i współczesnym.

Góry jako przestrzeń wyróżniająca się swoistymi atrybutami (wertykalność, kamienność, skupisko cennych kruszców i ziół) od zarania dziejów zajmowały szczególne miejsce w kulturze i aktywizowały wyobraźnię społeczności zamieszkujących w ich pobliżu oraz odkrywców, uczonych i artystów. Ze względu na wynikającą z ich natury przyrodniczej nieprzystępność, z jednej strony budziły lęk charakterystyczny dla tego co obce, nieznane i nieoswojone, z drugiej ciekawość i fascynację. Bardzo wcześnie w dziejach cywilizacji rozpoczął się proces specyficznej waloryzacji gór, co przede wszystkim związane było z hierofaniczną ich interpretacją, a w ślad za tym z rozmaitymi koncepcjami wierzeniowymi i praktykami religijnymi *(vide*: kratofanie lityczne; Mircea Eliade, *Traktat o historii religii*) Wraz z postępującą na obszarach górskich antropopresją równolegle z procesem zagospodarowywania gór następowały przemiany emocjonalnego stosunku do gór, wiążące się z kształtowaniem wobec nich postaw aprobatywnych, przybierających postać wieloaspektowej fascynacji estetycznej, będącej jedną z podstaw procesu ich idealizowania. Nasilające się już w XVIII w. zjawisko idealizacji przestrzeni i przyrody górskiej związanej z idealizacją kultury pasterskiej wystąpiło równolegle do wzrostu działalności eksploracyjnej w górach oraz kształtowaniem się alpinizmu i turystki górskiej. W kontekście historycznym można tu wskazać pewien logiczny uzupełniający się zespół postaw: odkrycie celowości istnienia gór, pragmatyzacja, estetyzacja, oraz idealizacja, a w ślad za tym. ich ideologizacja (Młoda Polska!). Procesy te przebiegały ze zmiennym natężeniem i znalazły liczne artykulacje w różnego typu narracjach literackich, w sztuce, w szerokim dyskursie społecznym i ekonomicznym. W wymiarze symbolicznym idealizacja gór uobecniła

się np. także w procesach państwowotwórczych. Idealizacja gór i jej pochodne okazują się jednak zjawiskiem ambiwalentnym. Z jednej strony stanowią fundament pozytywnego wartościowania gór i obszarów górskich, z drugiej są źródłem kontrowersji, a niekiedy także konfliktów.

Proponując jako punkt wyjścia do dyskusji zagadnienie idealizacji gór, chcielibyśmy zwrócić szczególną uwagę na jego następujące aspekty: na ile fenomen idealizacji gór związany jest z ich ontologią i postrzeganiem góry w kategoriach archetypu i symbolu, a na ile stanowi nowy konstrukt kulturowy i wiąże się z powstaniem i upowszechnieniem pewnego typu gatunków literackich i narracji (sielanka, poemat, relacja z podróży, powieść, … książka wyprawowa) oraz rozwojem i upowszechnieniem malarstwa pejzażowego, a w XX i XXI w. filmu i nowych mediów, jakie są faktory idealizacji gór; na ile mają one związek z rozwojem cywilizacji, ideami postępu, upowszechnieniem sportu i rekreacji (czy zjawisko idealizacji jest wobec nich wprost, czy odwrotnie proporcjonalne), rozwojem sieci górskich kurortów i lecznictwa uzdrowiskowego, kategoriami ideologicznymi, jakie są przejawy i zakresy idealizacji, jakie są strategie idealizacji w różnych kręgach społecznych i obiegach kulturowych np. w środowisku ludowym, mieszczańskim, inteligenckim, naukowym, artystycznym a także w środowiskach uprawiających sporty górskie (np. taternictwo, alpinizm, himalaizm), jak proces idealizacji gór kształtował się w kontekście historycznym i jakie są współczesne formy idealizacji przestrzeni górskiej, w jakim stopniu mają one charakter i wymiar komercyjny. Jakie znaczenie i jaki udział w zjawisku idealizacji gór mają kategorie estetyczne: piękna, wzniosłości, malowniczości, dzikości? Koncentrujemy się więc nie tyle na samej funkcjonalności gór lub dyskursie gór w wymienionych wyżej kontekstach, lecz na tym, na ile na tle gór i na tle tematyki górskiej tworzono kategorie idealizujące i na ile takie idealizacje wykazywały specyficzne powiazania z tematyką górską. Czy można z tej perspektywy opisać typowe konfiguracje i konteksty funkcjonowania gór w kontekście idealizacji w związku z różnymi kontekstami kultury, społeczeństwa, polityki, ale również z różnymi formacjami historycznymi. W tym sensie konferencja powinna dyskutować idealizacje gór i/lub idealizacje wartości względem gór w ich historycznej i kulturowej zmienności.

W związku z tym do wzięcia udziału w spotkaniu konferencyjnym zapraszamy przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych, którym bliska jest problematyka górska.

Tegoroczna konferencja odbędzie się podobnie jak w latach ubiegłych w pensjonacie Villa Alexandra w Polanicy Zdroju.

Ze względu na międzynarodowy zasięg konferencji obrady będą się odbywać w językach: polskim, niemieckim, czeskim. Podczas obrad wszystkie referaty będą tłumaczone symultanicznie, w związku z tym do programu konferencji można zgłaszać referaty w jednym z wyżej wskazanych języków.

Czas wystąpienia nie powinien przekraczać 30 min.

Udział w konferencji dla uczestników z referatami jest całkowicie bezpłatny. Organizatorzy zapewniają zakwaterowanie i pełne wyżywienie oraz zwrot kosztów podróży.

Ponadto Organizatorzy przewidują opublikowanie materiałów konferencyjnych na łamach rocznika „Góry-Literatura-Kultura”, t. 13 (2019).

Zgłoszenia udziału w konferencji wraz z podaniem tematu oraz krótkim abstraktem w jednym z trzech wyżej wskazanych języków prosimy nadsyłać najpóźniej do dnia 20 maja 2018 r. na jeden z podanych niżej adresów mejlowych:

Ewa Grzęda ewagrzeda@o2.pl

Dietlind Hüchtker dietlind.huechtker@leibniz-gwzo.de

Miloš Řezník reznik@dhi.waw.pl

O przyjęciu zgłoszonego referatu organizatorzy poinformują do 30 czerwca 2018 r.

Komunikat dotyczący warunków zakwaterowania oraz innych szczegółów organizacyjnych zostanie rozesłany do końca lipca 2018 r.

Program konferencji prześlemy pocztą elektroniczną najpóźniej do 10 października 2018 r.

Dr hab. Ewa Grzęda prof. UWr, Uniwersytet Wrocławski

Prof. Dr. habil. Dietlind Hüchtker, Leibnitz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europa (GWZO)

Prof. dr hab. Małgorzata Łoboz, Uniwersytet Wrocławski

Prof. dr hab. Miloš Řezník, Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie

---

Adres: Villa Alexandra ul. Piastowska 3. 57-320 Polanica-Zdrój
Data zgłaszania prelegentów: 20.05.2018 00:00
Data zgłaszania uczestników: 30.06.2018 00:00
Opłata: Bez opłat
Do pobrania:

- program_tagungsprogramm-2018_A4-5.pdf

Słowa kluczowe: literatura, idealizacja, góry, kultura